

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.07.2019.- 05.07.2019.

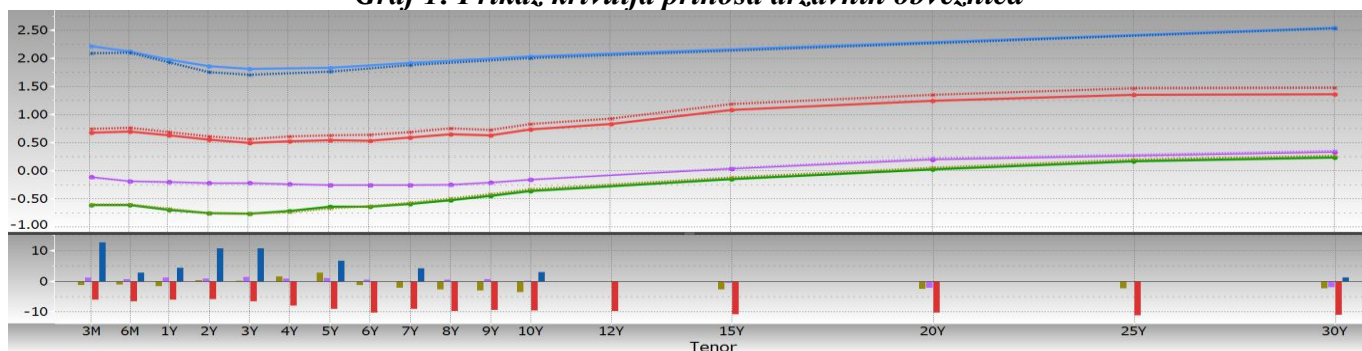
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19
2 godine	-0,75	-0,75	1,75	1,86	0,62	0,56	-0,22	-0,21
5 godina	-0,66	-0,64	1,77	1,83	0,63	0,54	-0,26	-0,25
10 godina	-0,33	-0,36	2,01	2,03	0,83	0,74	-0,16	-0,16

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	28.6.19	5.7.19
3 mjeseca	-0,571	-0,574
6 mjeseci	-0,601	-0,612
1 godina	-0,653	-0,672

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.07.2019. godine (pune linije) i 28.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Usprkos povećanom optimizmu na tržištu dionica koji je zabilježen početkom proteklog tjedna, prinosi obveznica eurozone su smanjeni zbog objavljenih slabih PMI indeksa (na razini eurozone se već peti mjesec nalazi ispod granične razine od 50 bodova), a koji ukazuju na to da su proizvođači u prerađivačkom sektoru i dalje pesimistični. Blagi pad prinosa je nastavljen sve do četvrtka, pa je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica svakodnevno bilježio nove rekordno niske razine, a najniža razina od -0,399% je dostignuta u četvrtak. Izjave zvaničnika ECB u promatranom razdoblju su povećale špekulacije dodatnih stimulansa ove institucije, usljed čimbenika kao što su usporenje gospodarskoga rasta regije i povećani rizici globalnog trgovinskog protekcionizma, a koji bi mogli spriječiti ECB da dostigne cilj cjenovne stabilnosti. Prinosi sigurnijih obveznica su tijekom trgovanja u petak, nakon višednevnog pada, korigirani na više, pod utjecajem pozitivnih pokazatelja objavljenih za tržište rada u SAD. Na tjednoj razini prinosi njemačkih obveznica kraćeg roka dospjeća nisu zabilježili promjene, dok su prinosi dužeg roka dospjeća smanjeni za skoro 4 bazna boda. Prinosi srednjeg roka dospjeća su povećani za oko 3 bazna boda, ali pod utjecajem emitirane nove obveznice s rokom dospjeća od 5 godina, koja je postala novi benčmark za obveznice ove ročnosti.

Izraženiji pad prinosa bilježile su italijanske obveznice zbog očekivanja da Europska komisija neće kazniti Italiju ovog ljeta zbog prekršaja pravila o zaduživanju. Ove navode je EK potvrdila krajem prošlog

tjedna nakon što je Italija predočila strukturalno poboljšanje od 0,45% GDP-a, na osnovi čega se sada prognozira proračunski deficit od 2,04% u tekućoj godini. Povećana očekivanja oko daljih stimulansa ECB, zajedno sa smirivanjem špekulacija oko penala s kojima se Italija donedavno suočavala, utjecala je na oštri pad prinosa italijanskih obveznica, koji su u odnosu na prethodni tjedan smanjeni između 13 i 36 baznih bodova. Najveći pad zabilježen je kod desetogodišnjih obveznica, čiji je prinos na kraju tjedna zabilježio razinu od 1,746%, što je prvi put od svibnja prošle godine da se razina prinosa ovih obveznica nalazi ispod 2%.

EU lideri su nakon višetjednih rasprava o najvažnijim funkcijama unutar EU predložili aktualnu direktoricu MMF-a Christine Lagarde kao nasljednika Draghija na mjestu predsjednika ECB. Aktualna ministrica odbrane Njemačke Ursula von der Leyen predložena je za nasljednika Jean-Claude Junckera, na mjestu predsjednika Europske komisije. Da bi ove odluke bile konačne, potrebno je da prođu ratifikaciju Parlamenta. Iz EU je priopćeno da su otvoreni za razgovore sa SAD oko spora u vezi sa subvencijama za avione, dok se istodobno priprema odgovor na objavu američkog kabineta za trgovinu, a koji se odnosi na javno komentiranje dopunske liste proizvoda koji bi se mogli naći na udaru dodatnih tarifa za EU, odnosno određenih članica EU.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SVIBANJ	4,6%	4,8%	4,7%
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SVIBANJ	1,7%	1,6%	2,6%
3.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	LIPANJ	52,1	52,2	51,8
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	LIPANJ	47,8	47,6	47,7
5.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	LIPANJ	53,4	53,6	52,9
6.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SVIBANJ	1,6%	1,3%	1,8%
7.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	LIPANJ	2,7%	4,0%	4,6%
8.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	-6,2%	-8,6%	-5,3%
9.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SVIBANJ	0,6%	1,4%	1,8%
10.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-4,85	-3,28	-4,87
11.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SVIBANJ	7,6%	7,5%	7,6%
12.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	LIPANJ	5,0%	5,0%	5,0%
13.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	SVIBANJ	-	5,5%	5,5%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	SVIBANJ	10,3	9,9%	10,1%
15.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	LIPANJ	-90,0	-63,8	-84,1
16.	Stopa inflacije – Nizozemska	LIPANJ	-	2,7%	2,3%

SAD

Prinosi na američke obveznice s dospijecem od 2 i 5 godina su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast za 2 do 3 bazna boda, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice povećani za 11 baznih bodova. Na rast prinosa krajem tjedna utjecalo je objavljivanje boljih podataka od očekivanja s tržišta rada u SAD.

Američki savezni žalbeni sud odbio je ukinuti zabranu administraciji predsjednika Trumpa da koristi 2,5 milijarde USD namijenjenih borbi protiv ilegalnih narkotika za izgradnju zida duž južne granice s Meksikom. Istodobno, savjetnik za trgovinu predsjednika Trumpa Navarro je izjavio da se pregovori između SAD i Kine kreću u dobrom smjeru, ali da će za postizanje konačnog sporazuma trebati vremena. Također, Navarro je naglasio da je Peking devalvirao CNY kako bi nadoknadio gubitke po osnovi rasta tarifa, te da će Kina uskoro napraviti značajne kupovine u poljoprivrednom sektoru.

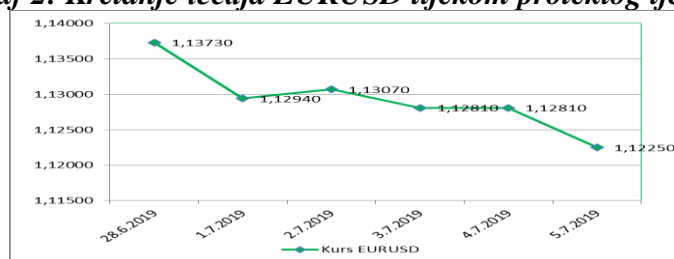
Na tržištu su se pojavile špekulacije analitičara da bi FOMC na sastanku krajem srpnja mogao smanjiti referentnu kamatnu stopu zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, proizvodnje i trgovine, dok drugi tvrde da je još prerano za donošenje takve odluke, osobito nakon pozitivnih podataka s tržišta rada objavljenih na kraju proteklog tjedna.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	LIPANJ	3,6%	3,7%	3,6%
2.	Nefarmerski sektor	LIPANJ	160.000	224.000	72.000
3.	Privatni sektor	LIPANJ	150.000	191.000	83.000
4.	Prerađivački sektor	LIPANJ	3.000	17.000	3.000
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD)	SVIBANJ	-54,0	-55,5	-51,2
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. LIPNJA	223.000	221.000	229.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	30. LIPNJA	-	62,6	63,6
8.	Zarade zaposlenih (G/G)	LIPANJ	3,2%	3,1%	3,1%
9.	Obujam porudžbina trajnih dobara F	SVIBANJ	-1,3%	-1,3%	-2,8%
10.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	SVIBANJ	0,0%	-0,8%	0,4%
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	LIPANJ	50,1	50,6	50,5
12.	PMI indeks uslužnog sektora F	LIPANJ	50,7	51,5	50,9
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	LIPANJ	51,0	51,7	52,1

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,1373 na razinu od 1,1225.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ministar financija Hammond je izazvao dva rivala za poziciju premijera u dijelu njihovih obećanja o pitanju potrošnje, upozoravajući da bi napuštanje EU bez sporazuma značilo dodatni trošak u proračunu. Johnson i Hunt, dva kandidata koja bi mogla zamijeniti premijerku May na ovoj poziciji, su pojačali kampanje, te su usmjerili pažnju ka tome na koji bi način vodili zemlju koja je duboko podijeljena od Brexita 2016. godine. Oba kandidata su obećala da će pojačati potrošnju, posebno u dijelu javnih usluga, infrastrukture i smanjenja poreza, ali su istaknuli da su voljni izvesti zemlju iz EU i bez sporazuma, u kojem bi slučaju takva okolnost dodatno koštala proračun Velike Britanije skoro 27 milijardi GBP.

Guverner BoE Carney upozorio je na štetu po globalnu ekonomiju zbog pojačanog protekcionizma, te je istaknuo da bi rasprostranjeno usporenje moglo zahtijevati značajan politički odgovor. Carney smatra da je ekonomski rast u drugom tromjesečju značajno slabiji, te da nije iznenađujuće što tržište očekuje smanjenje referentne kamatne stope, kao i da će BoE preispitati Brexit i rizike po trgovinu u kolovozu. Pored toga, on smatra da globalni trgovinski rat, kao i Brexit bez sporazuma jesu mogući, ali još uvijek nisu sigurni, te će se središnja banka fokusirati na srednjoročne izgleda inflacije koje bi trebalo da osiguraju stav BoE o pitanju kamatnih stopa.

Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI) je upozorila da pojačane neizvjesnosti oko Brexita bez sporazuma postavljaju ekonomiju na put da zabilježi najveći pad poslovnih investicija od financijske krize. Ukoliko se ovakvo stanje nastavi, CBI očekuje da će poslovne investicije u 2019. godini biti smanjene za oko 1,3% na godišnjoj razini, što bi bilo najveće smanjenje od 2009. godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (G/G)	SVIBANJ	-	5,6%	5,9%
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	SVIBANJ	65.500	65.400	66.000
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	SVIBANJ	-	2,2%	2,9%
4.	PMI prerađivački sektor	LIPANJ	49,5	48,0	49,4
5.	PMI uslužni sektor	LIPANJ	51,0	50,2	51,0
6.	PMI građevinski sektor	LIPANJ	49,2	43,1	48,6
7.	Nationwide cijene kuća (G/G)	LIPANJ	0,5%	0,5%	0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,89578 na razinu od 0,89627, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2696 na razinu od 1,2521.

JAPAN

Rezultati istraživanja BoJ, objavljeni početkom prošlog tjedna, su pokazali da japanske kompanije u narednoj godini očekuju prosječan rast potrošačkih cijena od 0,9% godišnje, što je nepromijenjeno u odnosu na projekcije prije tri mjeseca. Također, istraživanje je pokazalo da kompanije očekuju stopu inflacije od 1,0% za naredne tri godine, te stopu od 1,1% za narednih pet godina. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da japansko gospodarstvo bilježi trend umjerene ekspanzije, te da očekuje da će inflacija postupno dostići ciljanu razinu od 2%. Također, Kuroda je istaknuo da je financijski sustav Japana stabilan, te da će BoJ zadržati kamatne stope na ultraniskim razinama do proljeća 2020. godine.

Iz BoJ je proteklog tjedna priopćeno da je iznos kupovina obveznica u srpnju smanjen, nakon što je prošlog mjeseca signalizirano da se nastoji riješiti poravnanje krive prinosa. Naime, BoJ je smanjila iznos kupovina obveznica s dospijanjem između 1 i 3 godine za 30 milijardi JPY, dok su iznosi za kupovinu obveznica s dospijanjem od 3 do 5, te od 10 do 25 godina, smanjeni za po 20 milijardi JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

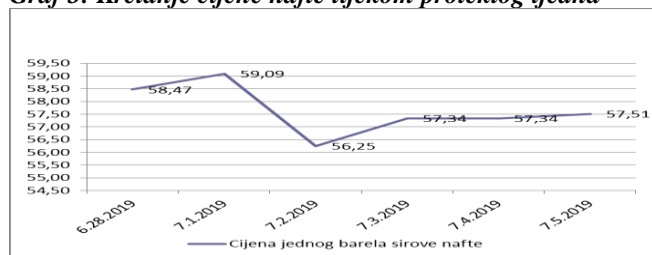
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	LIPANJ	-	1.322,3	1.308,0
2.	Vodeći indeks P	SVIBANJ	95,4	95,2	95,9
3.	Koicidirajući indeks P	SVIBANJ	103,1	103,2	102,1
4.	Potrošnja kućanstva (G/G)	SVIBANJ	1,5%	4,0%	1,3%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	LIPANJ	-	49,3	49,8
6.	PMI indeks uslužnog sektora	LIPANJ	-	51,9	51,7
7.	PMI kompozitni indeks	LIPANJ	-	50,8	50,7
8.	Monetarna baza (G/G)	LIPANJ	-	4,0%	3,6%
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	LIPANJ	39,2	38,7	39,4

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 122,66 na razinu od 121,75. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 107,85 na razinu od 108,47.

NAFTA I ZLATO

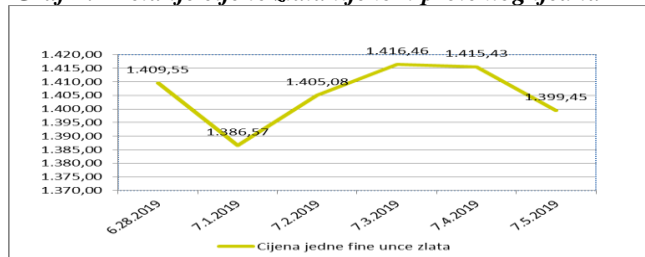
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (51,41 EUR). Članice OPEC-a i suradnici su u prošlom tjednu sklopili sporazum o produženju smanjenja obujma proizvodnje nafte u narednih devet mjeseci, odnosno do kraja prvog tromjesečja 2020. godine. Cijena nafte je negativno reagirala na ovu vijest, te je na kraju tjedna zabilježila tjedni pad od 1,64%. Iako na prvi pogled izgleda da je ovo smanjenje značajno, OPEC se i dalje oslanja na značajne neusuglašenosti u ponudi nafte, s obzirom na to da je agresivno smanjenje ponude od strane Saudijske Arabije u velikoj mjeri nadoknađeno neusklađenom ponudom nafte Iraka. Ministar za naftu Irana je upozorio da je budućnost OPEC-a ugrožena zbog pojačane dominacije Saudijske Arabije i Rusije u aktivnostima ovog kartela. Značajan utjecaj na smanjenje cijene nafte početkom tjedna dale su i pojačane zabrinutosti da bi globalna ekonomija mogla usporiti. Ove vijesti su imale snažniji učinak u odnosu na postignuti dogovor članica OPEC-a da će produžiti sporazum o smanjenju obujma proizvodnje do ožujka naredne godine, što se odrazilo na pad cijene nafte. Proizvođači nafte u SAD su tijekom proteklog tjedna smanjili broj bušotina, održavajući najnižu razinu u posljednjih godinu dana, što je u prošlom mjesecu dostignuto. Pojedini analitičari na Bloombergu očekuju da bi u drugoj polovici godine cijena nafte mogla nastaviti da bilježi rast s obzirom na to da OPEC i suradnici nastavljaju s obuzdavanjem obujma proizvodnje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,51 USD (51,23 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.409,55 USD (1.239,38 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena zlata je smanjena pod utjecajem aprecijacije USD nakon ponovnog otvaranja trgovinskih pregovora između SAD i Kine, a što je pojačalo ulaganja u nešto rizičnije aktive i povlačenje iz zlata. Već narednog dana pojačane neizvjesnosti oko globalnog rasta, kao i oko postizanja trgovinskog sporazuma SAD-Kina, su ponovo potakli tražnju za zlatom kao sigurnom investicijom, što je utjecalo na rast cijene ovog plemenitog metala. Administracija SAD je povećala vjerojatnoću dodatnih carina na uvoz EU dobara vrijednosti od 4 milijarde USD, na inicijalo određeni spisak carina koji je objavljen u travnju ove godine, a koji se odnosi na uvoz robe vrijednosti od 21 milijardu USD. Uvoz zlata u Indiju je tijekom lipnja povećan za 12,6% godišnje, usprkos rastu cijene ovog plemenitog metala, koja se nalazi na najvećoj razini u posljednjih šest godina. Ipak, na mjesečnoj razini ovaj uvoz je smanjen za 44%. Blagi pad cijene zlata zabilježen je na zatvaranju tržišta u četvrtak, ali se i dalje ista održavala na razini preko 1.400 USD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata zabilježila je smanjenje nakon što su objavljeni pozitivni podaci za tržište rada u SAD, čime su ublažene špekulacije da bi u ovom mjesecu moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope Fed-a. Indija je u petak povećala uvozne carine na zlato i ostale plemenite metale, što je neočekivani potez koji bi, prema mišljenju zvaničnika industrije, mogao ugroziti tražnju u maloprodaji i pojačati krijumčarenje ovim metalom u Indiji, koja je druga najveća zemlja po potrošnji zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,45 USD (1.246,73 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.